

Γιώργης Βαρλάμος

1922 - 2013

Ο Γιώργης Βαρλάμος γεννήθηκε το 1922 στην Πάρο. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ ζωγραφική με δάσκαλους τους Ο. Αργυρό και Κ. Παρθένη, και χαρακτική (1942-1947) με δάσκαλο τον Γ. Κεφαλληνό. Συνέχισε, με τη βοήθεια υποτροφίας, τις σπουδές του στο Παρίσι, στην Ecole de Beaux-Arts ζωγραφική, κοντά στους R. Cami, J.-E. Bersier και H. G. Adam (1951-1952) και στο College Technique Estienne χαρακτική, με δάσκαλους τους G. L. Prost και R. Cottet (1958-1961), όπου και ειδικεύτηκε στην τέχνη του βιβλίου και ιδιαίτερα στη χάραξη γραμματοσήμων.

Τα χρόνια της κατοχής ως φοιτητής στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών οργανώθηκε στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και ανέπτυξε αντιστασιακή δράση. Έδωσε τη ζωή του με το ΚΚΕ ως το τέλος και δεν έπαψε ποτέ να αγωνίζεται. Υπήρξε ένας από τους εκλεκτότερους μαθητές του Γιάννη Κεφαλληνού. Ο Κεφαλληνός με τους «μαθητές» του (Λουίζα Μοντεσάντου, Γιώργη Βαρλάμο και Νίκο Δαμιανάκη) εργάστηκαν συλλογικά για τρία χρόνια, και δημιούργησαν το λεύκωμα Δέκα Λευκά Αττικά Λήκυθοι. (Τυπογραφία: Γιάννη Κεφαλληνού. Έκδοση περιορισμένη σε 400 αριθμημένα αντίτυπα).

Ο Γιώργης Βαρλάμος αγάπησε και μελέτησε όσο κανείς τους νόμους της τυπογραφίας και του βιβλίου. Διακρίθηκε διεθνώς για την επιμέλεια βιβλίων και λευκωμάτων. Διακρίθηκε σε «Διεθνή Διαγωνισμό της Λειψίας» για την επιμέλεια βιβλίου με ποίηση του Nerunda. Σημαντικό εκδοτικό γεγονός υπήρξε η πολυτελής τρίτομη έκδοση των τραγωδιών του Σοφοκλή (Παρίσι, 1973) εικονογραφημένη από τον ίδιο με 48 ακουαρέλες.

Επιμελήθηκε, εικονογράφησε και σχεδίασε πληθώρα εξώφυλλων και πολλών βιβλίων με ένθετα χαρακτηριστικά του.

Συνεργάστηκε με πρωτοπόρους καλλιτέχνες και διανοητές. Εικονογράφησε με τη χαρακτηριστική του έργα μεγάλων ποιητών και λογοτεχνών.

Έλαβε μέρος και βραβεύθηκε σε διεθνείς εκθέσεις (Μόσχα, Βελιγράδι, Λειψία, Παρίσι, Λουγκάνο κ.α.), ενώ για το σύνολο του έργου του τιμήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών, το 1995. Αγάπησε και ύμνησε την ομορφιά με μοναδικό και αξεπέραστο τρόπο που εκφράστηκε στα «Αγριολούλουδά» του και στα «Μετέωρα».

Υπέρτεψε με πάθος τη Χαρακτική, γιατί τη θεωρούσε «δημοκρατική τέχνη» που με αυτή το έργο τέχνης μπορεί να είναι προσιτό στους εργαζόμενους, να είναι πάντα πρωτότυπο χωρίς να είναι μοναδικό.

Η κομμουνιστική ιδεολογία ενέπνευσε στο Γ. Βαρλάμο την αγάπη για τον άνθρωπο και τη φύση.

Η συνεπής πολιτική θέση και στάση του, του κόστισε την απόρριψη των αιτήσεών του για εκλογή του ως καθηγητή Χαρακτικής στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, επί τρεις μάλιστα φορές.

Ο Γιώργης Βαρλάμος αφιέρωσε όλη τη ζωή και την τέχνη του στον αγώνα για να γίνει ο κόσμος καλύτερος. Με το έργο του βρέθηκε στο πλευρό των αδικημένων και καταπιεσμένων σε κάθε κρίσιμη στιγμή της ταξικής πάλης: για τα δεινά του λαού μας αλλά και για τον αγώνα του, για τις μεγάλες αξίες το δίκιο και την ομορφιά, με έργα του ενάντια στον φασισμό, ενάντια στον πόλεμο, για την ειρήνη.

Εργάστηκε για την «έξοδο» της τέχνης από τα σαλόνια και με την ακούραστη δουλειά του πάλεψε για τη συμπόρευση της Τέχνης με τις ανάγκες, τα δικαιώματά, τους κοινωνικούς και απελευθερωτικούς αγώνες του λαού.

Συμμετείχε με τους άλλους καλλιτέχνες στους αγώνες για την επαγγελματική κατοχύρωση των καλλιτεχνών, έδωσε συλλογικές μάχες για το δυνάμωμα του μαζικού πολιτιστικού κινήματος.

Το 1973, η Δικτατορία αποφάσισε να χρηματοδοτήσει με μηνιαίο μισθό 100 καλλιτέχνες για να οικοδομήσει πολιτιστικό προφίλ. Ο Γιώργης Βαρλάμος ήταν ένας από αυτούς που αρνήθηκαν αυτή τη χρηματοδότηση.

Διετέλεσε υποψήφιος βουλευτής Επικρατείας του ΚΚΕ σε πολλές εκλογικές μάχες. Οι αφίσες του, όποτε το κίνημα το ζητούσε, αποτελούν σημαντικές παρακαταθήκες, με κορύφωση την αφίσα του ΚΚΕ το 1981 κατά της ένταξης της χώρας μας στην (τότε) ΕΟΚ, αφίσα που αποκάλυπτε με τον πιο απλό και ευρυματικό τρόπο το «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο».

Για πολλά χρόνια από το 1991 ως το τέλος της ζωής του, είχε την ευθύνη της αισθητικής επιμέλειας των βιβλίων του εκδοτικού οίκου του ΚΚΕ, της «Σύγχρονης Εποχής».

Έφυγε από τη ζωή στις 13 Σεπτέμβρη 2013.

